

Nea Radio

postboks 60

7580 Selbu

Kulturdepartementet

postmottak@kud.dep.no

HØRINGSUTTALELSE

Rammevilkår lokalradio ved digitalisering

Nea Radio er som høringsinstans bedt om å avgi uttalelse til Kulturdepartementets høringsbrev av 28.oktober 2014 vedrørende rammevilkår for lokalradio ved planlagt digitalisering.

Kort om Nea Radio

Nea Radio gikk på lufta første gang i 1985, ble etablert som konsesjonær i 1986 og har i dag allmennradiokonsesjon i Holtålen, Røros, Selbu og Tydal kommuner i Sør-Trøndelag. Nea Radio er «landets mest populære lokalradio», basert på TNS Gallups lyttertallsmålinger de siste åra. Med 40 % daglig lytting ved siste offisielle måling er Nea Radio hele 14 % foran nummer to på samme hedersliste, bare såvidt slått av NRK P1 - i eget område.

Nea Radio er derfor i all beskjedenhet en rimelig godt aktet lokalradio, med flere priser for god journalistikk og gode program hengende i diplomrekke på veggen.

Stasjonen har seks ansatte fordelt på to lokalkontor, Røros og Selbu, og baserer sin virksomhet på lokale nyheter og lokal kulturformidling.

Nea Radio overfører samtlige kommunestyremøter i alle fire konsesjonskommuner, er tilstede på det meste som skjer og er

med på å sette dagsorden med kritisk lys på kommunal forvaltning og samfunnsutvikling forøvrig.

Nea Radio er også beredskapsradio i Sør-Trøndelag, med tett og etablert forhold til lokal forvaltning og energiforsyning.

Konkurransesituasjonen

Nea Radio er eneste lokalradiokonsesjonær i området, men andre stasjoner fra grenseområder kan høres. Forøvrig avgrenser topografien ganske godt konsesjonsområdet, både til nabokommuner og til nabolandet Sverige.

Medietettheten gir oss gode muligheter til å vise redaksjonell kvalitet i konkurranse med øvrige lokale medier, en Amedia-avis («Arbeidets Rett», Røros) og to LLA-aviser («Fjell-Ljom», Røros og «Selbyggen», Selbu). De to siste hadde begge pressestøtte på drøyt 470.000 kroner i 2014.

Avisenes pressestøtte, moms- og portofritak oppleves av lokalradiokonsesjonæren som et statlig, konkurransevridende fortrinn, der vi - hvis lokalradio hadde fått samme støttebeløp - naturligvis ville ansatt enda en journalist for ytterligere å kunne styrke den redaksjonelle staben og bli en enda bedre allmenkringkaster.

Nea Radio er en av konsesjonærene som må få fortsette på FM, også etter en eventuell slukking av riksnettet.

Nea Radio mener forøvrig prinsipielt at alle konsesjonærer som ønsker det må kunne fortsette på FM, også etter at riksdekkende kanaler evt endrer publisering til DAB.

Digitalisering av lokalradiosektoren

Nea Radio har idag et selveid sendernett på FM med 10 ulike frekvenser fordelt på fire kommuner. Senderne er lokalisert både på egne punkt og sammen med andre aktører (som Telenor/NetCom/lokale energiverk/sikringsradioer). Sendernettet er oppgradert, nedbetalt og fungerer teknisk svært tilfredsstillende, den vanskelige topografien til tross.

Nea Radio er allerede digitalisert og finnes i tillegg til FM også på mobil og nettradio.

Vi har lyttere over hele verden, selvsagt med lokal tilhørighet, og fungerer som et stadig viktigere bindeledd mellom føde- og bosted.

Nea Radio har hele tida ønsket å være i front når det gjelder teknologisk utvikling og er slett ingen motstander av digital publiserig også utover de plattformene vi idag finnes på. Vi tillater oss likevel å bemerke at DAB nå nærmer seg en utdatert teknologisk distribusjonplattform, men der grunnlagsinvesteringer, politisk prestisje og massivt markedsarbeid basert på statlige tilskudd fortsatt er det rådende norske digitale alternativ.

Synd, fordi radio er lyd, og fordi musikk er en så sentral del av radiotilbudet for mange lyttere. FM gir en bedre musikkopplevelse enn DAB og dersom flere aktører skal tvinges inn i lokale DAB-nett, vil dette naturligvis begrense båndbredden, og dermed lytteropplevelsen, ytterligere.

Nea Radio tror videreutvikling av nettradio er et mye bedre og billigere alternativ enn DAB.

Vi ser at også bilfabrikantene nå bare motvillig kommer med DAB i sine nye modeller, mens nettløsninger blir stadig mer foretrukket.

Dette handler om ei utvikling mot *mobil* lytting og *mobile* plattformer. Vi må innse at de gamle «radioapparatene» i økende grad erstattes av mobiltelefoner også ved radiolytting. Gjerne komplett med trådløse høyttalersystem hjemme i stua.

Dersom DAB skal tvinges gjennom også for lokalradiosektoren, vil dette være en seier for de store, men *få* kommersielle radioaktørene, som i denne prosessen har ønsket å forsterke sine markedsposisjoner ytterligere.

Disse aktørene er *ikke* opptatt av lokale nyheter og lokal kulturformidling. De kommer *aldri* til å overføre kommunestyremøter i Selbu, sende fra Ungdommens Kulturmønstring i Tydal, fra Femundløpet på Røros eller pensjonistkafeen i Holtålen.

Allerede i Stortingsmelding 62 (96/97)Kringkasting og dagspresse presiseres det at «DAB er godt eigna til radioverksemd på lands-og regionsbasis, men er av tekniske orsakar mindre eigna for lokalradioverksemd»

Dersom lokalradioene skal tvinges over på DAB, forutsetter Nea Radio at en offentlig utbygging av lokale nett gjør dette mulig. De kommersielle aktørene og staten i fellesskap kan

sørge for rammebetingelser som gjør dette mulig.

DAB dekker vesentlig dårligere enn FM i trange dalstrøk som våre. Nea Radio forutsetter også at vi fortsatt skal kunne dekke *hele* konsesjonsområdet. Vi er heller ikke interessert i et større og unaturlig kommersielt nytt markedsområde enn det vi har idag.

Nea Radio har ikke økonomiske forutsetninger for en overgang til DAB, men har så langt vært istand til å brødfø seks dyktige ansatte (= fem hele stillinger) på FM.

Beredskap

Nea Radio er beredskapsradio i Sør-Trøndelag og har allerede ved flere anledninger spilt en sentral rolle ved akutte og lokalt definerte beredskapssituasjoner.

Med lokal nærhet til, og kunnskap om, lokal forvaltning, har Nea Radio - som svært mange distriktsradioer - blitt en nødvendig og naturlig samarbeidspartner til kommunale beredskapsorganisasjoner og til nødetatene.

Lokal beredskap mister sin viktigste kommunikasjonskanal dersom lokalradio erstattes av en større DAB-basert regional radiosatsing.

- Husk batterier til radioen og lommelykta,

er fortsatt hovedbudskapet fra de kommunale beredskapsansvarlige i våre kommuner.

By og land og mediemangfold

Forslaget om å stenge FM-nettet i de største byene vil etter Nea Radios mening være et unaturlig forvaltningsmessig tiltak med svært uheldige ringvirkninger for befolkninga i randsonene.

Regjeringas «Kommunereform» kommer trolig fram mot 2030 til å endre de eksisterende kommunegrensene, iallefall i noen grad, likevel neppe med en reduksjon til 100 kommuner, slik NHO ønsker det.

Digitalisering av radio må aldri bli en «kommunereform» for lokalradioer. DAB-radio i byen og FM på landet?

Radiolytting på tvers av kommunegrensene, også by- og landkommuner, må ikke begrenses av distribusjonstekniske papirtigre.

Norske lokalradioer har - mot alle odds - vært en del av mediemangfoldet i mer enn 30 år. I distrikts-Norge en stadig viktigere del, der de overlevende lokalradioaktørene presenterer en redaksjonell profesjonalitet som slett ikke står tilbake for riksdekkende aktører. Snarere tvert imot!

Nea Radio vil sterkt advare mot at en digitalisering av radio kan føre til en sentralisering av mediemakt og knebling av det frie ord.

Både Stortingsmelding 30 (06/07) Kringkasting i en digital fremtid og Stortingsmelding 8 (11/12) Digitalisering av radiomediet poengterer hensynet til mediemangfoldet.

Nea Radio kommer til å få følge av mange når vi mer enn gjerne går på barrikadene for å forsvare ytringsfrihet og mediemangfold.

Digitalradio Norges DAB-manifest kan i mediehistorisk sammenheng komme til å bli betraktet som en kamp om posisjoner og om kroner.

Nea Radio forventer at lokalradioene får sin rettmessige plass i det framtidige analoge og digitale mediebildet. Spesielt ber vi om at hensynet til de godt etablerte distriktsradioene ivaretas.

Forutsigbarhet og hensynet til lokal konkurranse, der lokalradioene allerede har mange meters tillegg, er viktige argument når Nea Radio ber om forlengelse av eksisterende konsesjoner i minst 7 år.

Nea Radio mener også at kravet om *lokalt innhold* ved eventuelle nye utlysninger fortsatt skal gjelde.

Lokalradioer som fortsetter på FM må ha forutsigbare rammevilkår. Allmennkringkastere basert på lokal nyhets- og kulturformidling må ha samme vilkår for mediestøtte som lokalavisene.

Til slutt: Å tvinge lokalradioer over på DAB kan sammenlignes med å tvinge lokalavisene til å trykke på glanset magasinpapir. Trolig en helt umulig tanke.

Selbu, 15. januar 2015

Andreas Reitan

redaktør

Nea Radio

landets høyeste lyttertall (TNS Gallup)

73817400

90915312